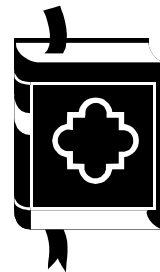

SBOR BRATRSKÉ JEDNOTY
BAPTISTŮ CHEB , LIBUŠINA 4

ZPRÁVODAJ

říjen 09

VÝKONNÝ VÝBOR BJB

bratr Vlastimil Malý nebyl při volbách přítomen

Usnesení SD BJB v Litoměřicích dne 25.4.2009

1. SD nepřijal návrh br. Mosese (Sokolov) nezabývat se výroční zprávou Diakonie BJB za rok 2008, protože nebyla dodána včas se sjezdovými materiály.
2. SD provedl kontrolu usnesení SD BJB 2008 v Brně
  - Ad. 2) jednání Smírčí komise: Sbor Praha 6 Šárka Valley - jsou ochotni uhradit dluhy, nejsou ochotni zaplatit Helioprint, stejnou částku dají na misijní fond; Vsetín – se ještě nevyjádřil, do prázdnin se vyjádří
3. SD vzal na vědomí zprávu předsedy.
4. SD vzal na vědomí zprávu tajemníka.
5. SD vzal na vědomí zprávu odborů (sester, mládeže, výchovného odboru).
6. SD schválil volbu předsedy odboru mládeže, br. Jana Jackaniče ml.
7. SD nevezal na vědomí zprávu Diakonie BJB, protože nebyly naplněny řády a pravidla BJB. SD ukládá Diakonii doplnit zprávu o revizní zprávu.
8. SD vzal na vědomí zprávy komisí (komise pro novelizaci dokumentů, vzdělávání, komise duchovní služby).
9. SD nevezal na vědomí zprávu teologické komise, protože nebyly naplněny řády a pravidla BJB; ukládá komisi předložit písemnou zprávu do příštího SD.
10. SD vzal na vědomí zprávu VOŠ SaT Dorkas.
11. SD schválil revizní zprávu.
12. SD zvolil revizní komisi ve složení: Petr Moses, Pavel Stehlík, Petr Mertin.
13. SD neschválil zprávu o hospodaření a rozhodl, že účetní BJB doplní výkaz zisku a ztrát na straně výdajů o nevykázané mzdy vyplácené Výkonným výborem a na straně výnosů o dotace na tyto mzdy.
14. SD schválil návrh VV BJB zrušit usnesení č. 16 Sjezdu delegátů ze dne 28.4.2007 v Praze. Současně se rozhodl každoročně podporovat sbor neslyšících ve stejné výši jako činí jeho příspěvek do řádného hospodaření. Nebude to však z misijního fondu, ale bude to zahrnuto do položky „poskytnuté příspěvky“ v rámci každoročního rozpočtu.
15. SD ukládá VV BJB, aby přílohou zprávy o hospodaření byl seznam sborů, počtu osob a jejich funkcí pobírajících dotaci na mzdy od MK.
16. SD schválil rozpočet VV BJB s tím, že bude doplněn do konce června o nezahrnuté mzdy vyplácené Výkonným výborem a dotace na mzdy.
17. SD vzal na vědomí rezignaci tajemníka a předsedy.
18. SD rozhodl o odvolání zbývajících členů VV a vypsání nových voleb celého VV.
19. SD pověřil celý VV BJB, aby setrval ve funkci do mimořádného volebního SD.
20. SD schválil nominační komisi pro mimořádné volby ve složení Jiří Boháček, Petr Coufal, Ladislav Moses, Kristoslav Smilek, Vratislav Rýzler, náhradníci: Petr Stehlík, Karel Hýsek, Jan Mrázek.
21. SD prodloužil mandát doplněné nominační komise do nových voleb VV BJB.
22. SD vyzývá sbory, aby do 31.5. zasílaly návrhy na kandidáty do kanceláře VV BJB, nominační komise předloží sborům kandidátku do 31.7. s tím, že mimořádný SD bude 3.10. v Ostravě.

23. SD schválil návrh olomouckého sboru, aby součástí Volebního řádu BJB byl požadavek, aby součástí kandidátky pro volby do VV bylo zaslání profilů kandidátů. V nich by kandidáti vyjádřili své představy, plány či vize pro službu v daném funkčním období.
24. SD schválil návrh VV týkající se další podpory misijní práce v Arménii v rámci EBF (viz návrh VV BJB).
25. SD schválil návrh VV na výši příspěvků do řádného hospodaření na rok 2009 ve stejné výši jako v roce minulém, tedy 690,- Kč na člena, přičemž z toho 110,- Kč je určeno opět na fondy.

Usnesení mimořádného volebního SD BJB v Ostravě z 3.10.2009

1. SD schválil výjimečný průběh voleb, ve kterých nebyl naplněn počet kandidátů dle volebního řádu.
2. SD provedl kontrolu plnění usnesení SD BJB v Litoměřicích z 25.4. 2009
  - a. Sbor ve Vsetíně doplňuje bod č. 2 – částku odvedou na fond mládeže
  - b. Bod č. 9 se odkládá na další SD
  - c. Bod č. 13 – výkaz zisků a ztrát byl doplněn, ale nebyl přiložen k materiálům MV SD
3. SD pověřuje VV, aby na příštím řádném SD předložil souhrnně stávající účetní zprávu, účetní uzávěrku (rozvahu, výkaz zisků a ztrát, přílohu k závěrce) a stávající revizní zprávu za rok 2008, včetně požadovaných doplnění pod body 13. a 15. dle usnesení SD v Litoměřicích 2009
4. SD odložil návrh sboru v Liberci pro SD v Litoměřicích 2009, týkající se „tzv. zákona o nápravě majetkových křivd“ do doby, než bude aktuální.
5. SD rozhodl, že na následující RZS bude probíhat základní rozprava o koncepci práce BJB, včetně otázky regionů a jejich zastoupení ve VV a včetně návrhů sborů Ostrava a Praha 3 pro SD v Litoměřicích 2009.
6. Sbor v Kraslicích stahuje svůj návrh pro SD v Litoměřicích 2009.
7. SD neschválil první bod návrhu sboru v Teplicích pro SD v Litoměřicích 2009.
8. SD schválil upravený návrh sboru v Teplicích pro SD v Litoměřicích 2009, aby nebyla pošta adresovaná Výkonnému Výboru zasílána plošně na sbory.

9. SD schválil návrh, aby se do konce února 2010 uskutečnila RZS, jejímž nosným programem by byla vážná diskuze o aktuálním stavu a dalším směřování BJB. Výhodiskem by měla být stručná stanoviska všech jednotlivých sborů, která budou na sbory rozeslána s předstihem. (Doplnění - do konce roku 2009)
10. SD zvolil VV ve složení: tajemník – br. Luděk Šíp, předseda – br. Milan Kern, místopředseda – br. Daniel Kuc, členové – br. Jan Jackanič ml., br. Vlastimil Malý, náhradník – br. Vojtěch Horáček
11. SD rozhodl zaslat 200.000 Kč pro postižené Tsunami a zemětřesením v Asii, skrze nadaci Mezinárodní potřeby.
12. SD pověřuje současnou NK, aby ve spolupráci se sbory vyhledala kandidáty na náhradníka VV, jehož volba proběhne při nejbližším řádném SD.
13. Mimořádný SD děkuje za dosavadní práci na Božím díle v BJB odstupujícímu předsedovi, tajemníkovi a celému VV včetně pracovníků kanceláře.

Zpráva revizní komise pro SD BJB ČR konaného dne 3.10.2009.

K účetní závěrce za rok 2008 jako revizní komise konstatujeme, že z předložených dokladů jsme mohli pouze ověřit, že účetní závěrka předložená na jarním SD 2009 byla doplněna o mzdové náklady a dotace na mzdy v souladu s usnesením SD.

Z informací a dokladů, které nám byly doloženy pro rok 2009, jsme nabyli přesvědčení, že v minulých letech byla porušena pravidla fondovního hospodaření minimálně v jednom případě, fondy nejsou plně kryty finanční hotovostí, VV se neřídí doporučeními minulé revizní komise ani přizvaného placeného odborníka. Účetní zisk organizace neodpovídá skutečnosti (neprovádějí se odpisy). Účetní závěrka nepopisuje dostatečně přehledně stav hospodaření a majetku organizace.

Je na delegátech, zda účetní závěrku roku 2008 zkontrolovanou minulou revizní komisí bez závěrečného doporučení ke schválení přijmou, či nikoli.

Zprávu předkládá revizní komise BJB

DAN HASELTINE: LIDÉ ČASTO HUDBU ZNEUŽÍVAJÍ

Napsal(a): www.musicmix.cz

Dan Haseltine je frotmanem známé americké skupiny Jars of Clay, která po dlouhé době vydala řadové studiové album *The Long Fall Back To Earth*. Leon van Steensel z GMI music s Danem udělal interview. V následujícím přepisu a překladu se můžete dozvědět, jak nová deska vznikala nebo příběhy některých písní a mnohem víc...

Od roku 2006, kdy vyšla deska *Good Mosters*, jste vydali několik desek (*Christmas Songs*, *The Essential Jars of Clay*, *Greatest Hits*, pozn. překl.) ale toto je vaše první studiové album. Co se s *Jars Of Clay* během posledních tří let dělo?

Album *Good Mosters* bylo naše poslední album v rámci 13letého kontraktu u labelu Provident. Rozhodli jsme se, že by bylo zajímavé zkusit nahrávat po svém. První věc, kterou jsme natočili, bylo vánoční album, které jsme chtěli nahrát, už když jsme byli u Providentu, ale nikdy na to nebyla vhodná doba. Tím, že jsme ho natočili, jsme zjistili, jaké to je mít vlastní label a tak... Bylo to super, ale zároveň docela náročné. Po několika letech jsme se zase vrátili zpět do studia a udělali další desku. Měli jsme nad tím plnou kontrolu, ale ne zas úplně představu, jaká bude...

Good Monsters bylo takovým jakoby prohlášením o žití ve společnosti, vztazích mezi lidmi... Chtěli jsme udělat nadupanou nahrávku. Jestliže tedy *Good Monsters* bylo takovéhle, chtěli jsme, aby naše nová nahrávka byla více o tom, co to vlastně znamená žít ve společnosti, jak skutečně milovat lidi. Hodně manželství kolem se rozpadá. Chtěli jsme se zaměřit na to, jak pracovat na tom, abychom opravdu milovali, ne se jen zamilovávali, a také na to, co to ve skutečnosti znamená mít opravdu lidi rád. Myslím, že tohle jsme chtěli naším albem říct.

Poslední dobou bylo fajn, že jsme hodně komunikovali se svými fanoušky. Myslím, že teď je čas posunout lidi víc do srdce a duše Jars of Clay. Nestává se moc často, že publikum věří kapele a kapela věří fanouškům. Otázka je jak, daleko můžeme být otevření o svém životě a našem vnímání Boha. A právě v tomto je nové album *The Long Fall Back To Earth* jiné než ty předchozí.

Takže jste si se svými fanoušky vybudovali vztah, jak říkáš. Vyhovuje vám to? Teď máte plnou kontrolu nad kreativitou a cítíte, že se můžete více otevřít. To zní jako ideální pozice pro kapelu.

Ano, je super, když připravuješ desku a nikdo ti do toho nemluví. Natáčeli jsme desku, kterou jsme chtěli natočit. Když jsme pracovali na *Good Monsters*, prostě jsme si řekli kolik písní na desce bude, složili jsme je a pak asi v 10 dnech dokonce nahráli. Když ale vznikalo tohle album, přišli jsme do studia pouze asi se sedmi písněmi a pocitem, že to nebude na celou desku. Doufali jsme, že jak budeme ve studiu, nějaké písně nás napadnou, a že získáme představu, jak celé album bude vypadat. Nakonec to trošku trvalo... dohromady asi rok od začátku psaní do dokončení nahrávky. Po nahrání těch pár písní jsme odjezdili několik koncertů a řekli si: „OK, tak tohle teda bude deska.“ Ale nikdo z nás neměl pocit, že jsme to dotáhli do konce. Tak jsme znova psali a nahrávali a zase „Ok, máme album.“ A pak pro

změnu „Ne“. Pak jsme zase začali psát... tenhle kolotoč trval asi rok. Když jsme se nakonec naposledy sešli, složili jsme Weapons, Two Hands a Forgive Me. Až potom padlo definitivní rozhodnutí „Ok, máme novou desku.“

Ted' jsi zmínil, že tři nejzajímavější písně alba vznikly až nakonec. Proč si myslíš, že to tak bylo?

Někdy je potřeba odstranit překážky, které brání kreativitě. Pro nás ten moment nastal ve chvíli, když jsme si uvědomili, že potřebujeme nějakou myšlenku, která nejlépe naše nápady ohledně nové desky vystihuje. Chyběla nám taková „hlavní“ píseň. Tohle bylo vlastně poprvé, co jsme chystali album a žádnou takou neměli... Když pak začala vznikat píseň Weapons, cítili jsme, že to je ono! To je přesně to, co jsme chtěli albem vyjádřit. Byli jsme povzbuzeni tím, o čem ta píseň mluví. No, chvíli nám prostě trvalo, než jsme se uvolnili a načerpali inspiraci.

Na albu je ještě pár písní, které vyčnívají. Například Headphones. Taková docela pohodová, ale ne úplně co se týče slov. Jak vznikla?

Přemýšleli jsme, jak na tom je současná společnost, kdy všichni mají strach z ekonomické krize, z války a tak... Všimnul jsem si, že každý člověk má na uších sluchátka. Každý z nás si rozhoduje, jaký bude soundtrack jeho každodenního života. Každý si může vybrat, jestli se bude zajímat o okolní dění, nebo jestli si pustí hudební přehrávač. To nám ale pak brání být blízko lidem, kteří jsou okolo nás.

Lidé si často pouští nějakou veselou píseň, když slyší z televize špatné zprávy nebo jsou v nějaké náročné situaci. Používají hudbu v rozporu s tím, jak se momentálně cítí. Když skládáš soundtrack k filmu, máš na výběr, jestli hudbou podpoříš to, co se na plátně děje, nebo ne. To teď děláme i ve svém životě.

To je vlastně útěk před realitou. Jak to vlastně funguje u vás? Tyto písně píšete proto, aby si lidé uvědomili svoji hodnotu a povzbudili je k činům, ale hudba sama o sobě může, jak to vlastně je v textu té písně, být útěk za zábavou? Přemýšleli jste, jestli se to nestává i vám?

Jasně. Myslím, že to je něco, co nikdy nebudeme mít pod kontrolou (smích). Je to o vlastně tom, že lidé zneužívají hudbu pro to, aby mohli utéct od skutečných věcí. V tu chvíli jako by na chvíli zmizeli. Ale, někdy je zas dobré utéct... ale nemyslím, že to je tak jednoduché.

Ted' tě vyzkouším: o čem je lekce tři?

Lekce tři? Nejsi sám.

Správně. Ted' mluvím o písni Boys (Lesson One). Co vás vedlo k tomu, že jste tu píseň použili k tomu, abyste těchto pár lekcí předali svým dětem?

Všichni v kapele jsme kluci a máme kluky. Myslím, že spíš než o výchově dětí jde o porozumění jak se z chlapce stát mužem. Kluci se už od útlého věku ptají: Zvládnou to? Jsem nějakým způsobem cenný? Pamatuju si, jak jsem byl na jejich místě a ptal jsem se na to samé. V té době obecně otcové nebyli moc nápomocní. Spousta mužů možná proto hledá odpovědi na tyto otázky na špatných místech. Skrze tuto píseň jsme chtěli našim dětem odpovědět trochu jinak.

Například první lekce. Když do našeho života přijde zklamání nebo těžkosti, je přirozené se ukrýt. Chceme změnit přístup typu: nikdo neví, čím procházím... moje situace je naprosto ojedinelá, a proto se musím ukrýt. Z toho pak vznikají určité zlozvyky a pocity, že nezvládneme život, nevíme jak se vypořádat s různými problémy a jejich řešení pak odsouváme. Tyto věci jsme se naučili jako děti a nejhorší je, že to působí jako domino efekt. Jestliže nedokážeš být sám sebou, nemůžeš si život naplno vychutnat. Myslím, že lekce dva je o tom, že tu vždycky jsou způsoby jak bojovat. S tím, že vím, kdo jsem a jsem se sebou spokojený, přichází schopnost vztahy budovat. Pak si ale svět může myslet, že nejsi jeho a je to proto, že svět počítá s tím, že se budeme ukrývat. To pak není moc příjemné... Ta poslední lekce je o tom, že nejsme sami. V refrénu se pak zpívá, že nezáleží na tom, kdo jsi, ale na touze tvého srdce. Nejsi jediný člověk, který tím prochází, a můžeš si být jistý, že se nemusíš skrývat.

V několika písních je poznat, že jste použili několik evropských zvuků. Kde jste na ně přišli? Co vás inspirovalo?

No, moje první kapela měla čtyři klávesáky (smích), tak jsem čerpal hodně od kapel jako například New Order až po třeba Duran Duran. Hodně těchto kapel mělo syntetické basy hrané z kláves. Mysleli jsme, že by mohlo být zajímavé použít tyto zvuky na nahrávce. Mohla být celkem temná, ale my jsme chtěli něco popovějšího. Hodně si s tím vyhrál Charlie (Charlie Lowell, klávesák pozn. překl.). No, byla tu možnost použít náš celý arzenál, co máme, naše sbírka analogů, a vytvořit něco, čím jsme byli ovlivněni v osmdesátých letech.

JAN KALVÍN ANEB BEZ VARHAN A BEZ PÍSNÍ

PAVEL KŘIVOHLAVÝ

Zatímco Martin Luther nechával v kostele bouřit bubny a hřmít varhany, švýcarští reformátoři prošlapávali úplně jinou cestu. Curišský kazatel Huldreich Zwingli se v r. 1524 postavil proti používání hudebních nástrojů při bohoslužbách. Zwingli radikálně odmítal v kostele varhany a pěvecký chór kleriků. Nedělal to ani z vrozené nechuti k hudbě ani z nějakých theologických pohnutek. Zwingli sám byl nadšený muzikant. Hrál dokonce na osm hudebních nástrojů. Varhany a chór kleriků odstranil z kostela proto, že chtěl hudbu přiblížit lidem. Svými ostrými zásahy - obrazně řečeno - přenesl hudbu z kruchty kostela dolů mezi lidi. Zakázal, aby hudbu při bohoslužbách provozovali profesionálové, a dal možnost obyčejným lidem, aby zpívali a

radostně tak chválili Pána Boha.

Zvěsti o curišských událostech dolétly až do Ženevy. Tamní reformátor Jan Kalvín (1509 - 1564) byl však ještě radikálnější. Domníval se, že bohoslužba je nejlepší, když v ní zní jen lidský hlas a žádný jiný hudební nástroj. Byl si sice vědom toho, že ve starozákonních bohoslužbách měly své dobré místo hudební nástroje, jak se o tom píše např. v žalmech. Odbyl to však poznámkou, že to bylo proto, že lidstvo tehdy bylo ještě v dětském stadiu vývoje a dnes je vyspělejší. Proto podle Kalvína není již při bohoslužbách potřeba používat hudební nástroje.

Kalvín dokonce prověřoval i duchovní písně, zda jsou "pravověrné". Nakonec došel k závěru, že jediné duchovní písně, které je možno s dobrým svědomím zpívat při bohoslužbách, jsou žalmy. Kalvín však i zde zasáhl do způsobu zpěvu žalmů a to dvojitým způsobem. Dovolil jen metrickou formu textů a nechal napsat zcela nové melodie.

Metrická forma básní byla v Kalvínově době velmi populární. Kalvín proto pověřil francouzského básníka Clementa Marota, aby outo formou zbásnil biblické žalmy. Marot byl dříve královským básníkem Františka I., ale utekl z katolické Paříže do reformované Ženevy. Jeho metrické básně byly velmi oblíbené. Takto byly tehdy skládány i texty k lidovým písním. Tímto způsobem se později začaly psát i duchovní písně. Zpívaly se pak s doprovodem fléten či viol. Roku 1562 vyšel takto přebásněný Ženevský žaltář.

Další kapitolou byly melodie ženevských žalmů. Ty dostal na starosti regentschori Louis Bourgeois. Ten jako výchozí bod použil francouzské lidové písně. Netvořil tedy - jako jiní skladatelé - zcela nové originální melodie - ale hledal, jaké melodie se lidem dobře zpívají. Bourgeois ale nepoužíval taktiky některých dnešních hitmakerů, kteří hledají, co dobrého by kde obšlehli. On chtěl, aby si lidé v kostele mohli zazpívat s radostí a netrápili se příliš obtížně vykonstruovanými melodiemi, které stejně mohou ocenit jen odborníci.

Tak v Ženevě vzniklo dílo na svou dobu velice moderní a lidské. Ženevský žaltář byl záhy přeložen do mnoha jazyků. Také do češtiny jej přeložil bratr Jíří Strejc. Z ženevského žaltáře se zpívalo s velikou oblibou po mnoho staletí. Také dnes máme v našem zpěvníku Kalvínův žaltář. Dnes se ale metrické žalmy zpívají dosti těžko. Možná se někde stala chyba. Jan Kalvín přece chtěl zpívat ryzí biblické texty, moderně upravené, s melodiemi, které by lidem byly blízké. Kalvínovi následovníci pak ale slepě přejali mistrovo dílo, aniž by pokračovali v jeho základní myšlence.

Ženevské žalmy, které máme v našem zpěvníku, jsou jistě velkým dědictvím reformace a hudebním skvostem 16. století. Mám však za to, že dnes by Kalvín tyto žalmy určitě zakázal, protože by mu zaváněly přílišným staromilstvím. Dnes by nás Kalvín vedl k tomu, abychom biblickou zvěst v písních vyjadřovali dnešním jazykem a moderní formou.

Radek Kačena je manželem farářky. Podniká v oboru IT. V současné době žije s rodinou na faře v Letohradě.

Jak skloubit profese...

Vystudoval jsem stavební fakultu, a protože jsme bydleli v Miroslavi, našel jsem si práci ve Znojmě, kam jsem dojížděl.

Časem jsme se přestěhovali do Znojma na faru, kterou jsem pomáhal dávat dohromady a žena tam měla nastoupit na sbor. Manželka začala pro sbor pracovat už při mateřské a v tu chvíli vyvstal problém. Kdo pohlídá děti, když má biblickou, návštěvu, svatbu, pohřeb? Zkoušel jsem se domluvit v práci na volnější pracovní době, ale zle jsem pochodil a ještě mi „utáhli šroub“.

Nakonec jsem si udělal živnostenský list a přešel na volnou nohu. Od té doby je to bez problémů. Dneska už jsou děti větší, ale tehdy to hodně vyřešilo. Jako soukromník můžu rozvrh přizpůsobit ženě rozvrhu. Jinak si to ani nedokážu představit.

Manžel farářky není paní farářová

Je pravda, že mi tu občas říkají „paní farářová“. Ale je to úplně jiné. Od paní farářové se očekává, že bude manžela podporovat,

žehlit mu košile, dělat, co členům sboru na očích vidí, ale od manžela farářky se nemusí očekávat téměř nic.

Když jsme nastupovali do Znojma, očekávali, že jim opravím faru. Manželka s nadsázkou říká, že ji tam vzali právě kvůli tomu, že jsem stavební ing. Pak mi všechny starší babičky ve Znojmě říkali pane inženýre, což mi dost vadilo. V Letohradě skutečně nikdo nic neočekával. Já sám se musím vnucovat a říkat, co je kde potřeba udělat. Vnučuji se jako koordinátor drobných staveb - pokládali jsme dlažbu či nyní zateplujeme kostel.

Takže záleží na sboru. Kde jsou samí starší lidé - Znojmo - očekávání měli. Kde jsou všechny generace a sbor fungoval i před tím, než jsme přišli - Letohrad - očekávání není. Ale kdo ví, třeba to není pravidlem. V Letohradě ale necítím, že by se ode mě něco čekalo proto, že jsem manžel farářky.

Otevřená fara

Vyhovuje mi, že fara je otevřený dům. Žena a většina dětí s tím taky nemá problém. Sám jsem sice vyrostl v dost uzavřené rodině, ale mé povaze není uzavřenost vlastní. Když chce člověk soukromí, tak si zaleze do kanceláře nebo do ložnice, a je to.

Kdyby bylo návštěv moc, tak se musí vymezit hranice, ale takhle je to akorát. Ani nevím, kde by byly hranice a nevádí mi to, protože se toho nezneužívá. Někdy se dveře netrhnou, jindy je celý týden klid. Když několik dní nikdo nepřijde, tak si někoho pozvu :)

Farářka je autorita

Farářka je autorita a taky se tak chová, tak už to je. Moje žena dokáže dobře oddělit kdy je farářka a kdy je „doma“. Samozřejmě, že se výjimečně stane farářkou i doma. A když si toho někdy všimnu a vadí mi to, tak na to upozorním a problém se ihned vyřeší. ■

V OSTRÉM BOJI O VÍNO, CO PIL I PAPEŽ, VÍTĚZÍ KATOLICKÁ CÍRKEV

Kroměříž - V ostrém a několik let trvajícím sporu, kdo může pro svoje vína používat název arcibiskupské vinné sklepy, slaví církev velmi významné vítězství.

Městský soud v Praze totiž potvrdil, že značku Arcibiskupské vinné sklepy Kroměříž nemůže exkluzivně využívat stejnojmenná firma vinaře Jaroslava Grmolce z jihomoravských Hovorán.

Stín padá na církev

A Úřad průmyslové vlastnictví tak podle soudu správně na základě stížnosti Arcibiskupství v Olomouci značku pro vinaře z Hovorán zrušil. Podle soudu je totiž potřebné, aby výrobu vína s názvem arcibiskupské církev aspoň zaštitovala.

Jde o velmi cennou a v Česku jedinečnou značku. Osmdesát láhví mešního vína se značkou Arcibiskupské vyráběné firmou spoluvlastněnou církví dostal nyní při své návštěvě Česka i papež Benedikt XVI.

Jde o jeden nejostřejších sporů v Česku o ochrannou známku, který se vleče už téměř deset let. Padlo v něm několik žalob a taky velmi ostré slova. Jaroslav Grmolec založil roku 1994 společnost na výrobu mešního vína v Kroměříži. Dvacetiprocentní podíl v ní nabídl Olomouckému arcibiskupství. Později se podíl arcibiskupství ve firmě zvětšil na 40 procent.

Roku 2001 ale arcibiskupství vedené arcibiskupem Janem Graubnerem založilo společnost novou. Obvinilo Grmolce, že v kroměřížských sklepech platí pozdě nájem, a dalo jeho firmě výpověď. V únoru 2002 dokonce četli kněží z kazatelen Graubnerův list, ve kterém označil Grmolcovu firmu za "problémovou" a "vrhající stín na církev".

Grmolec ale uspěl u soudu, ten uznal, že se firma spoluvlastněná církví dopustila nekalé soutěže a její jednatel Josef Koníček dostal dvouletou podmínku. Církev proto dnes pro svoji firmu užívá název značku Arcibiskupské zámecké víno Kroměříž.

Já jsem značku vymyslel

Církev ale svůj boj nevzdala a znovu napadla užívání značky Arcibiskupské vinné sklepy Kroměříž. A úřad Grmolcovu značku vymazal. Podle Grmolce protizákonně. „Já jsem uvedl na trh víno opatřené touto značkou. Rozhodnutí úřadu tak poskytuje ochranu nekalosoutěžnímu jednání arcibiskupství," uvedl v žalobě Grmolec s tím, že soudy potvrdily, že církev nejednala férově.

Podle arcibiskupství je ale grafická podoba známky téměř totožná se současným znakem arcibiskupství olomouckého a zcela shodné se znakem olomoucké diecéze v období 1588 - 1924. „Arcibiskupství nikdy nevyslovalo souhlas s užitím tohoto znaku v ochranné známce a o jejím zápisu ani nebylo informováno," uvedli zástupci církve.

Městský soud v Praze nyní Grmolcovo žalobu zamítl. Podle soudců je jednoznačné, že značka je odkazem na osobu arcibiskupa nebo arcibiskupství, použití názvu města Kroměříže zase odkazuje k místu, kde se víno vyrábí. A to církev poškozují. „Další trvání registrace obchodní

známky by mělo za následek, že arcibiskupství nemůže umožnit jiné obchodní společnosti, na jejímž podnikání se účastní, užívat svůj arcibiskupský znak a spojení arcibiskupské sklepy," rozhodl soud.

Značku vidí všichni

Grmolcova firma sice značku podle soudu několik let správně užívala, to jí ale po odchodu z Kroměříže nedává práva na to, aby se tak dělo dál.

„K tomu, aby byla známka obsahující pojmy jako „arcibiskupský" či „arcibiskupství", užívaná v souladu se zákonem, není jistě nutné, aby arcibiskupství působilo jako společník ve firmě, ale je zapotřebí, aby činnost nějakým způsobem, byť třeba i jen symbolicky, zaštit'ovalo," rozhodl soud.

Podle soudu není ani podstatné to, že Grmolcova firma má registrovaný také obchodní název Arcibiskupské vinné sklepy Kroměříž. „Ochranná známka je na trhu mnohem „nápadnější" než obchodní firma, neboť jejím smyslem je na rozdíl od firmy být viděna," rozhodli soudci.

ČERVI V RÁNĚ ZACHRÁNILI V BRNĚ NOHU

DALŠÍMU PACIENTOVI

Obvykle jsou bílé či žlutavé s nesmírnou chutí k jídlu. Přesně takových bylo několik desítek larev, lidově řečeno červů, které během pouhých tří dnů vyrostly v ráně pacienta Nemocnice milosrdných bratří (NMB) v Brně z necelých dvou milimetrů na plný centimetr délky. Při nedávném prvním zákroku larvy zachránily nohu pacientce.

Sestra ošetřuje pacienta při larvální terapii.

Díky svému apetitu ušetřili larvy mouchy *Lucilia sericata* během tří dnů nejméně čtrnáctidenní práci zdravotnického personálu. „Je tomu skutečně tak. Hojení rány zaznamenalo opravdu výrazný posun,“ pochvaluje si sestra Martina Kunstová, která se na hojení chronických ran specializuje.

Larvy mouchy *Lucilia sericata* v ráně pacienta

Práci larev si pochvaluje i pacient pan Alois. „Sice na ně nebyl příjemný pohled a poslední noc jsem je v ráně hodně cítil, jak mě tam pohyby lechtaly, ale jsem rád, že to pomáhá,“ říká muž, kterému rána vznikla po odebrání kusu cévy po srdeční příhodě a velmi špatně se hojila.

Léčbě chronických ran se věnuje v NMB samostatná ambulance. K nim patří především pohmožděliny, syndrom diabetické nohy či bércové vředy. Léčba kombinuje metody fototerapie, vlhkého hojení a využívá rovněž larvální terapii (maggot). Léčbu chronických ran odborně v nemocnici zajišťuje chirurgická ambulance pod vedením primáře Josefa Všetíčky.

Noha pacienta při larvální terapii

„V případě léčby pacienta s chronickou ránou je nutné sjednotit systém vzdělávání zdravotnických nelékařských pracovníků, zlepšit mezioborovou komunikaci vymezením kompetencí při ošetřování pacienta,“ uvedla k problému léčby odborná sestra se specializací na chronické rány Martina Kunstová.

Zatím posledním úspěšným korkem je zavedení maggot terapie, tedy léčby ran pomocí larev.

„Larvy těla zbavují odumřelé tkáně, která jim - řečeno s nadsázkou-velmi chutná. První aplikaci jsme již vyzkoušeli v naší nemocnici na chirurgickém oddělení,“ sdělil Právu mluvčí NMB Pavel Gejdoš.

Léčba podle mluvčího dopadla velmi dobře a pacientce se podařilo zachránit dolní končetinu před amputací a žena dokonce opět chodí. Larvy jsou alternativní metodou léčby chirurgické a enzymatické terapie u infikované a hlavně mrtvou tkáň obsahující rány. [\[celá zpráva\]](#)

„K aplikaci jsou používány larvy pěstované tuzemskou firmou AKN. Jde o laboratorně, sterilně pěstované larvy mouchy *Lucilia sericata*. Sterilita je zajišťována dezinfekcí muších vajíček, pěstováním larev na sterilním výživném médiu, a v jejich transportu ve speciálním kontejneru,“ vysvětlila odborná sestra Martina Kunstová

OBCHODNÍK DOTZAUER – NEJVĚTŠÍ KRUŠNOHOREC

Richard Jacob Dotzauer patřil v polovině 19. století k nejbohatším obchodníkům v Praze. Byl prezidentem obchodní a živnostenské komory a výrazně pozvedl i rodné Kraslice, za což si vysloužil přezdívku „otec Krušnohoří“.

Příjmení Dotzauer bylo svého času v Kraslicích a blízkém okolí velmi rozšířené. Dotzauerové přišli do Krušnohoří na sklonku 16. století z Bavorska a zpočátku se živilí především mlynářstvím. Rodina se ale postupně rozrůstala a její příslušníci začali pronikat i do dalších odvětví.

Johann Florian
Dotzauer byl na

přelomu 18. a 19. století známým lékárníkem a ranhojičem. Jeho syn Richard Jacob, který se vypracoval mezi vážené pražské obchodníky, pak díky rozličným podnikatelským a sociálním aktivitám proslavil Kraslice po celé zemi. Na rodný kraj nikdy nezapomněl a snažil se jeho obyvatele všemožně podporovat.

Zrod velkoobchodníka

Richard Jacob Dotzauer se narodil roku 1816 v Kraslicích jako druhorozený syn Johanna Floriana Dotzauera. Vystudoval gymnázium v Chebu, reálku v Plzni a obchodní vědy ve Vídni. Krátce pracoval jako knihkupec v Prešpurku (dnešní Bratislavě), již roku 1839 se ale stal obchodním cestujícím vídeňské firmy Schöller a začala jeho strmá kariéra.

Roku 1844 se oženil se vzdálenou sestřenicí Eleonorou, dcerou říšského rady a pražského velkoobchodníka s látkami Josefa Dotzauera. Stal se tchánovým společníkem a vedení firmy brzy převzal.

Obchod v pražské Železné ulici č. 492 přeměnil na moderní obchodní dům a roku 1854 přikoupil ještě další budovu v Hybernské ulici č. 1009. Objekt upravil v tehdy módním novogotickém stylu a rozšířil i sortiment. Podnikání se mu velmi dařilo a postupně se zařadil mezi nejbohatší obchodníky v Praze i celých Čechách.

Veřejnosti na očích

Dotzauer se ale nevěnoval jen vedení obchodu. Roku 1863 se účastnil založení České eskontní banky a stal se i ředitelem nově vzniklé České hypoteční banky. Byl dlouholetým členem pražské obchodní a živnostenské komory, v níž působil jako smírčí soudce, viceprezident a v letech 1874 až 1884 jako prezident.

Na komunální politice hlavního města se podílel v letech 1861 až 1871 jako člen zastupitelstva a v letech 1862 až 1884 byl i poslancem zemského sněmu. Především ale proslul jako štedrý mecenáš. Roku 1862 byl aktivním členem komitétu na pomoc povodní postiženým Pražanům. Podporoval také nezaměstnané tkalce v Krkonoších a roku 1865 přispěl i na obnovu požárem poničeného městečka Kynžvartu.

Angažoval se rovněž na poli vědy a umění. Financoval Spolek pro dějiny Němců v Čechách, takzvanou Sofiinu akademii i Pražský mužský pěvecký sbor.

Rozkvět Kraslic

Kromě těchto aktivit nezapomínal ani na rodné Kraslice. Podněcoval zakládání nových podniků a jeho zásluhou byla v městečku otevřena také první hudebně-nástrojářská škola, na kterou později navázala houslařská škola v Lubech.

U císařovny Alžběty Bavorské vzbudil zájem o kraslické krajky a s její podporou založil

JACOB DOTZAUER (1816-1887)

Richard Narodil se 25. července 1816 v Kraslicích na Sokolovsku v rodině lékárníka. Po studiích v Chebu, Plzni a Vídni pracoval jako knihkupec a obchodní cestující. Roku 1844 se oženil s dcerou vzdáleného strýce. Stal se tchánovým společníkem a jeho obchod s látkami přeměnil na prosperující velkoobchod. V Praze zakládal eskontní banku a byl dlouholetým prezidentem pražské obchodní a živnostenské komory. Především se ale zasloužil o rozvoj Kraslicka, za což dostal přezdívku „otec Krušnohoří“. Zemřel 31. května 1887.

specializovanou školu výšivek. Roku 1866 stál u vzniku místního spořitelního spolku, podílel se na stavbě měšťanské školy a cennými dary obohatil sbírky zdejšího muzea.

Největším přínosem pro region se ale stala jeho účast na stavbě železnice ze Sokolova do německého Klingenthalu. Práce začaly roku 1873 a na starost je měla Společnost Buštěhradská dráha. V průběhu stavby se ovšem dostala do finanční tísně a jen díky Dotzauerovi se nakonec podařilo postavit aspoň úsek ze Sokolova do Kraslic. Trať byla dokončena do dvou let a provoz na ní byl slavnostně zahájen 1. června 1876.

Dotzauer ve šrotu

Za všechny tyto zásluhy obdržel Dotzauer řadu ocenění. Získal Řád železné koruny III. třídy a komturský kříž Řádu Františka Josefa. Roku 1867 byl navíc povýšen do rytířského stavu a do erbu si dal heslo „Deutsch und frei“ (Německy a svobodně).

Zemřel roku 1887, obyvatelé Krušnohoří na něj ale ještě dlouho nezapomněli. Roku 1900 mu odhalili pamětní desku na vrcholu Klínovce a o dvanáct let později vznikl i Dotzauerův pomník v Kraslicích. Na podstavci pod sochou, jejíž autorkou byla Josefina Christenová z Vídně, byly umístěny postavičky dětí, které symbolizovaly rozvoj místního průmyslu.

Originální dílo ovšem vydrželo jen do roku 1945. Po druhé světové válce nebyla oslava německých osobností žádoucí a bronzový Dotzauer putoval do šrotu. Místo na uvolněném podstavci zaujala socha T. G. Masaryka, kterou ovšem za několik let čekal stejný osud.

Prameny: Historická encyklopedie podnikatelů, Znovuobjevené Krušnohoří, Sokolovský deník

DVANÁCT NEJVĚTŠÍCH SOFTWAREVÝCH PRŮKOPNÍKŮ

Autor: Jakub Čížek

Dvanáct věčných mladíků, ajťáků tělem i duší, mužů, kteří v posledních dvaceti letech totálně proměnili nejen svět softwaru a internetu, ale i každodenní život většiny z nás.

World Wide Webu je letos dvacet let a před pár dny oslavil kulaté čtyřicáté výročí také Unix, který lze bez nadsázky nazvat otcem všech operačních systémů – teda skoro. Když se člověk v myslí vrací zpět do 80. až 60. let, kdy to vlastně všechno vypuklo, jistě si dříve či později položí otázku, co to vlastně bylo za lidi, kteří stáli na počátku softwarových legend, patentů, architektur a konceptů uživatelských rozhraní, které dnes považujeme za naprosto samozřejmé. Pokud jste si tuto otázku položili také, jste na správné adrese, vybrali jsme totiž dvanáctku softwarových inovátorů – průkopníků, kteří změnili svět.

Následující dvanáctka nemá pořadí, pravděpodobně bychom se na něm v redakci totiž nikdy neshodli. S tím svým se tedy můžete pochlubit v diskuzi pod článkem a budeme rádi, pokud přispějete i novým jménem, na které jsme zapomněli.

Vinton Grey Cerf

Když jsem s Vintem Cerfem loni připravoval rozhovor, nemohl jsem se ubránit obrovské dávce přirozené autority a respektu. Profesor informatiky ze Stanfordu a dnes jeden z viceprezidentů Googlu patří k těm šťastlivcům, kteří potřebují na výčet všech svých ocenění ve Wikipedii samostatnou kapitolu. Cerf v posledních dvaceti letech získal Turingovu cenu – „nobelovku“ ze světa IT

, Bill Clinton mu předal National Medal of Technology a jeho nástupce George Bush pak Presidential Medal of Freedom, což je nejvyšší americké civilní vyznamenání. V Cerfově sbírce ale najdete také dvanáct dalších odborných ocenění a šestnáct čestných doktorátů (Wikipedia). Steží dnes potkáte respektovanějšího žijícího „ajtáka“.

Hlavní zásluhy patří Cerfovi za vývoj komunikačních a identifikačních protokolů TCP/IP, na kterých pracoval společně s Robertem Kahnem. Archaickému IPv4 dnes už sice zvoní hrana a v průběhu několika příštích let jej snad konečně nahradí IPv6, který umí adresovat prakticky libovolný počet zařízení v síti, bez Cerfovy práce

by ale internet vypadal úplně jinak. Vinton Cerf dále vedl první e-mailovou službu v USA a poslední roky koketuje s meziplanetárním internetem

.

Tim Berners-Lee

Zatímco Cerfa byste si bez problému

spletli s „Architektem“ z kultovního Matrixu, Tima Bernerse-Leeho byste v davu na Václavském náměstí asi bez problému minuli. Byla by to ale velká škoda

. I Tim je vyzbrojen nepřeborným množstvím ocenění, a jelikož je Brit, honosí se také titulem „Sir“, je totiž mimo jiné nositelem Řádu britského impéria. Na rozdíl od Cerfa zůstal Berners-Lee celý život věrný akademické půdě. Začínal v laboratořích švýcarského CERNu a dnes působí jako profesor informatiky na prestižním MIT.

Tim se v CERNu od začátku 80. let zabýval studiem hypertextu, který v roce 1989 na papíře propojil s rostoucí celosvětovou sítí zvanou Internet a World Wide Web byl na světě! Berners-Lee společně se svými kolegy napsal první webový prohlížeč, první webový server a také první webové stránky, které jsou ve své podstatě jako jakási atrakce a vzpomínka dostupné dodnes. Ačkoliv WWW vznikl jako jednoduchý akademicky prezentační systém, objevila jej záhy byznys sféra a během několika let se z okrajové služby stal naprostý fenomén, který převrátil naruby dosavadní svět médií, komunikace a technologií.

Dan Bricklin

Pokud jste toto jméno v životě neslyšeli, vůbec se vám nedivím. Bricklin se totiž stal průkopnickou hvězdou vlastně až později při zpětném pohledu na prvopočátky kancelářských aplikací. Koncem 70. let minulého století Bricklin navrhl tabulkový procesor VisiCalc pro počítače Apple II a později i pro IBM PC. Byl vlastně prvním svého druhu, který zároveň pomohl v masivním nasazování osobních počítačů v americkém byznysu. Firmy si uvědomovaly, že nemusí mít v jedné místnosti velký sálový mainframe a Apple či IBM PC během několika let stál na stole každého ekonoma či finančního analytika.

Dan Bricklin byl ze staré školy. V 80. letech jej nenapadlo svůj program patentovat, VisiCalc brzy získal silné soupeře a upadl v zapomnění a s ním tak trochu i Bricklin, který díky absenci patentu na svém přelomovém programu nikdy nezbohatl. V každém případě si jej můžete vyzkoušet, na svých stránkách totiž Bricklin nabízí i po téměř třiceti letech funkční verzi zkompilevanou pro DOS 1.0, kterou bez problému spustíte i v emulaci příkazové řádky Windows 7.

Shawn Fanning

Stockholmský okresní soud včera nařídil zablokovat The Pirate Bay, největší torrentový tracker a pravděpodobně nejznámější doupe ilegálního P2P sdílení dat. TPB ovšem nebyl první svého druhu. První masivní P2P službou pro sdílení dat byl slavný Napster, kterého měl na svědomí mladičký Shawn Fanning. Když jej v roce 1998 spustil, internetový svět zažil šok. Lidé ze všech koutů planety měli najednou po ruce snadno ovladatelný program, pomocí kterého si mohli vyměňovat

hudební nahrávky. Služba zažila obrovský nárůst a v roce 2001 se již mohla pochlubit 26 miliony uživatelů. Tou dobou se přitom většina surfařů stále připojovala skrze pomalé vytáčení připojení.

S novým tisíciletím ale přišla přísnější legislativa a zájem nahrávacích společností a majitelů autorských práv. Službu nakonec udolalo několik soudních pří a v roce 2002 Napster ve své původní podobě zanikl a přetransformoval se v placenou službu (respektive velmi omezenou) podle podobného scénáře jako plánovaná akvizice The Pirate Bay švédskou společností Global Gaming Factory.

Linus Torvalds

Na podzim 1983 oznámil Richard Stallman na půdě MIT vznik iniciativy GNU Project, která si kladla za cíl vytvořit svobodný operační systém kompatibilní s Unixem. Připojit se mohl každý a během příštích několika let se skutečně vyrojilo velké množství dílčích aplikací. Stále však chybělo jádro operačního systému – kernel. Do práce se zapojil i mladý student z Helsinské univerzity Linus Torvalds a v roce 1991 začal psát Linux, jádro postavené na unixovém systému Minix, které se záhy stalo srdcem GNU.

Dnes má Linux obrovské množství mutací – distribucí – a do vývoje jádra se v průběhu let zapojilo obrovské množství rozličných přispěvovatelů. Linusova práce tak představuje „pouhé“ 2 % současného Linuxu. Byl to však on, kdo nastavil směr dalšího vývoje, dodnes je vůdčí autoritou, vlastníkem ochranné známky a vede neziskovou organizaci Linux International.

Steve Jobs

Apple a především jeho produkty rozdělují svět. Jedni je milují a jsou ochotni stát od prvních slunečních paprsků frontu na nový iPhone, druzí jimi opovrhují a Steva Jobse považují především za výborného marketingového стратега, který umí prodávat bílé oblé krabičky.

Pravdu mají asi obě strany. Produkty Applu jsou fenomenální a Steve Jobs je výborný obchodník a průkopník počítačového designu. Firma na druhou stranu v 80. letech propásla svou příležitost a na globálním trhu nebyla schopna konkurovat rychle rostoucímu Microsoftu a platformě IBM PC.

A pak je tu také opomíjené animátorské studio Pixar které Jobs v roce 1985 koupil od George Lucase za směšných pět milionů dolarů. Slavná kapitola ale začala až za dalších deset let, kdy Pixar produkoval své vlastní animované trháky Toy Story (1995), Hledá se Nemo (2003), WALL-E (2008) a nebo v kinech právě běžící Vzhůru do oblak. Pixar se proslavil především na svou dobu velmi pokrokovou počítačovou grafikou a celkem jasným rukopisem.

Bill Gates

Po Stevovi Jobsovi samozřejmě nesmí následovat nikdo jiný než Bill Gates – ryzí ikona softwarového vývoje posledních třiceti let. Bill Gates by nebyl ničím bez Microsoftu, Microsoft by nebyl ničím bez Billa. Microsoft je dnes největší softwarovou firmou planety, jejíž roční obrat se před příchodem ekonomické recese vyrovnal rozpočtu středně velké a středně bohaté země. Bill Gates byl dlouhá léta pasován do role nejbohatšího muže planety a také největšího filantropa – jeho Gates

Foundation je s 38 miliardami dolarů nejbohatší nezisková organizace na světě. V roce 2008 opustil pozici výkonného ředitele a stal se předsedou, exekutivu tedy přenechal svému nástupci Stevu Ballmerovi, dodnes má ale pravomoci ovlivňovat svou firmu.

Asi by bylo zbytečné sáhodlouze vyjmenovávat přínosy Billa Gatese, tím největším je ale samozřejmě operační systém Windows, jehož počátky sahají do první poloviny 80. let minulého století. Během pouhých deseti let se stal Windows nejpoužívanějším operačním systémem na světě a i dnes, kdy o něm mnozí pochybují, představuje jediný systém, bez kterého by dnešní společnost jednoduše zkolabovala.

Ačkoliv Windows vstoupil do teritoria, které tehdy ovládal Apple, Unix a jeho další odnože, byl to právě tento operační systém, který si dravou politikou vydobyl pozici a nálepku „softwarového standardu pro práci s počítačem“.

Marc Andreessen

I toto jméno bude pro nezasvěcené novinkou. Přitom je to další klíčová osoba, bez které by dnes internet vypadal možná trochu jinak. Marc Andreessen byl jedním z tvůrců webového prohlížeče Mosaic, který je základem prakticky všech prohlížečů postavených nad jádrem Trident (Internet Explorer) a Gecko (Mozilla). Marc byl ale také spoluzakladatelem Netscapu, společnosti, která krátce nato přišla na trh se

svým legendárním prohlížečem Navigator s kódovým označením „Mozilla“. Navigator po celá devadesátá léta bojoval o svůj tržní podíl s Internet Explorerem, aby se v novém tisíciletí tiše odebral ke svému zániku. Navigator však vlastně přežívá dodnes, Netscape totiž na sklonku milénia dal narychlo popud k založení organizace Mozilla, přenechal jí část zdrojových kódů a zvláště nově budované vykreslovací jádro Gecko, které mělo zamávat s Internet Explorerem.

Společnost Netscape to sice už nestihla, Mozilla ale v roce 2002 začala pracovat na odlehčeném prohlížeči Phoenix a zbytek už velmi dobře znáte. V roce 2004 se svět seznámil s prohlížečem Firefox 1.0 a ten od té doby nepřetržitě roste, až by nejjeden řekl, že se opakuje situace z druhé poloviny devadesátých let, dva velcí hráči si ale jen vyměnili své role.

Larry Page a Sergey Brin

Když jsem se loňské léto setkal v Krakově se Sergeyem Brinem, nevěřil jsem svým očím. Namísto člověka obklopeného svými asistenty, jehož jmění se odhaduje na nějakých dvanáct miliard dolarů, přede mnou stál tichý mladík v tričku, který v ruce svíral plátěný pytlík, ve kterém měl svůj MacBook Air (domácí desktop má vyzbrojen Ubuntu, manželka pak preferuje Windows). Sergey Brin a Larry Page v sobě prostě nezaprou dva postgraduální studenty ze Stanfordu, kde v roce 1996 experimentovali s vyhledávačem BackRub. A zbytek opět znáte. BackRub a jeho systém řazení výsledků PageRank se osvědčil, pánové založili malou firmu Google a americký trh objevil nový fenomén. Byla to doba velmi snadných investic, v internet se prostě bezmezně věřilo, a tak Google brzy získal důležitou finanční injekci od legendární investiční společnosti Sequoia Capital (stojí v pozadí prakticky všech velkých počítačových firem), započal spolupráci s Yahoo, kterému poskytl svou vyhledávací technologii a Yahoo jej naopak proslavil. Později Google spustil svůj systém kontextové reklamy AdSense a AdWords, vstoupil na burzu a stal se jednou z nejvlivnějších a nejbohatších internetových firem na světě. Ostatní vyhledávače zanikly, dodnes za nezájmu veřejnosti živoří nebo se snaží Googlu co nejvíce přiblížit. Jeho jediným globálním soupeřem je tak dnes pouze Bing od Microsoftu, který stejně jako kdysi Google zkouší štěstí s Yahoo.

Ve srovnání s Microsoftem je Google „chudá“ firma s třikrát menším ročním obrátem, ale vzhledem k tomu, že dnes prakticky ovládá trh s globální internetovou reklamou a má zájem i o vstup na trh s desktopovými operačními systémy, karty se mohou během několika let obrátit.

Chad Hurley a Steve Chen

Hurley a Chen je sice dvojka, která se může pochlubit lepším šatníkem než Page s Brinem, v roce 2006 se však i oni stali součástí obrovského impéria Google. Chen a Hurley totiž na jaře 2005 spustili videoportál YouTube, který se během dvou let stal jednou z nejnavštěvovanějších webových stránek na světě a standardem na poli nelineárního internetového videa – jednoduše řečeno na poli videoklipů.

Ačkoliv YouTube nebyl prvním portálem svého druhu, stal se tím největším a nejbohatším, z akvizice totiž vytěžil pohádkových 1,65 miliardy amerických dolarů. Dnes je na YouTube k mání prakticky všechno od hudebních klipů přes domácí video až po stovky záběrů padajících newyorských „dvojčat“ a obrovské množství konspiračních filmů všeho druhu. Vybere si prostě každý. YouTube byl ale dlouhou dobu kritizován, že si na sebe nedokáže vydělat, i to by se ale mělo brzy změnit, analytici totiž předpovídají, že se YouTube konečně dostane do černých čísel, k čemuž mu mají dopomoci především stále chybějící dohody s velkými filmovými, televizními a hudebními společnostmi.

V roce 2009 občas člověku připadá neskutečné, že je tu s námi YouTube pouhé čtyři roky. Jak jsme bez něj vlastně mohli žít?

A videoportálem YouTube se také uzavírá softwarová dvanáctka počítačových průkopníků. Jistě bychom přišli na desítky dalších a na řadu by mohlo přijít i hledání českých IT celebrit, to už ale přenecháme na vás.

Svátek Mistra Jana Husa v zahraničí

Mnoho bratří a sester naší církve Československé husitské neví, že se pravidelně v zahraničí vzpomíná mučednická smrt Mistra Jana Husa v Kostnici. Letošního výročí se zúčastnil i pražský biskup David Tonzar, který nám poskytl rozhovor o jeho cestě.

Beseda Slovan v Ženevě, Svaz Čechů a Slováků ve Švýcarsku, Společnost Husova Muzea v Praze, Česko-německý spolek Konstanz a město Kostnice uspořádali u příležitosti oslav státního svátku České republiky ve dnech 5. – 7. července 2009 setkání, jehož se vedle pražského biskupa Tonzara zúčastnil i místopředseda Senátu Dr. Liška a zástupci Sněmovny PČR, velvyslanec ČR ve Švýcarsku Mgr. Vladimír Eisenbruk, prof. Jan Švejnar a představitelé Českobratrské církve evangelické.

Kde se zrodila idea cesty do Kostnice, Vevey a Ženevy?

Jak si jistě mnozí členové naší církve pamatují, jsou cesty k Husovu a Jeronýmovu kameni do Kostnice v novodobé historii naší církve poměrně časté. I já sám jsem byl v Kostnici již podruhé. Liturgii naší církve jsme společně s mnohými sloužili u Husova kamene v roce 2005. Letos však šlo poprvé o velkou oslavu státního svátku České republiky organizovanou hned několika organizacemi za účasti vrcholných

Pražský biskup při promluvě před Husovým kamenem v Kostnici

Kostnická katedrála

představitelů našeho státu i církvi, která probíhala na mnoha místech v Německu a Švýcarsku. Překvapil mě poměrně velký zájem krajanů, sokolů a dalších spolků o tyto akce. Někteří z bratrů a sester s námi za dva dny najezdili mezi Kostnicí, Vevey a Ženevou bezmála 700 kilometrů.

Jaký byl harmonogram prvního dne?

Jelikož cesta do Kostnice je autem poměrně dlouhá, vyjel jsem již večer předcházející den, abych v poledne 5. července nasedl na trajekt, který mě převezl přes Bodamské jezero. Projel jsem starou částí Kostnice, s nostalgií jsem pohlédl na současný hotel, dříve Husovo vězení i kostnickou katedrálu, kde zasedal kostnický koncil a zastavil jsem u nového domu Česko-německého spolku Konstanz, u tzv. Palmenhausu. Tam mě vřele přivítal prezident Besedy Slovan v Ženevě pan Ing. Jaroslav Havelka a prezidentka Česko-německého spolku Konstanz paní Veronika Muller. Kolem kamene se v té

chvíli shromáždilo již několik set přihlížejících (mezi jinými i bývalí absolventi Husovy i Komenského fakulty, sokolové a svobodná obec křesťanů M. J. Husa z Zurichu) a dva pěvecké sbory z Čech. Jeden z Karviné a druhý ze Šumperka. Mrzelo mě, že žádný husitský sbor se tento rok do Kostnice nedostal. Nicméně především římskokatolický sbor Schola od sv. Jana Křtitele v Šumperku podal při zpěvu husitských chorálů vskutku ekumenický výkon. Po vystoupení místopředsedy Senátu Parlamentu ČR pana Dr. Jiřího Lišky jsem přednesl projev, ve kterém jsem se zamyslel nad tím, co by Hus odkázal dnešnímu člověku, jak bychom se s ohledem na reformaci a její teologii měli zamyslet nad vlastním životem.

Měl jste poté čas promluvit s krajaný?

Žel Bohu – a toho jsem litoval – příliš ne. I když jsem se snažil zůstat v Kostnici co nejdéle a do Vevey jsem vyjel s bezmála hodinovým zpožděním za delegací parla-

mentu i Besedy Slovan, bylo mi líto, že jsem se nemohl zdržet déle. Hovořil jsem tam se starosty švýcarské obce sokolské, s krajany z Německa i Švýcarska. Naši hostitelé dokázali připravit takové prostředí, že jsem si připadal jako po slavnostní bohoslužbě u nás v Čechách, prostě jako doma.

Čekala vás do Vevey dlouhá cesta? Jak se na břeh Ženevského jezera dostal pomník Jana Palacha?

Ano, přestože je Švýcarsko rozlohou nevelké, do Vevey z Kostnice mě čekalo dalších přibližně 300 kilometrů. Dojel jsem včas a v 18.45 jsem byl připraven na místě poblíž pomníku u nádherné scenérie velikého jezera, vysokých hor a zapadajícího slunce. Po krátké, ale vydatné dešťové přehánce začala večerní slavnost za přítomnosti delegací parlamentu, českých, švýcarských a německých spolků, místní samosprávy, prof. Švejnara a dalších. Po závěrečných projevech jsem požádal zúčastněné o ztišení ke krátké modlitbě, ve které jsem vzpomenu všechny svědky Páně i odvahu M. J. Husa, Božích bojovníků a v novodobé historii i odhod-

Česká reformace volala po jednotě slov a činů, volala po jednotě slov a života církve, vyzývala k tomu, aby každý člověk za pomoci Písma zkoumal výpovědi svých lidských představených. I my jsme se zde, ať už jako představitelé církvi či státu, poslanci a senátoři parlamentu, zavázali v těchto projevech respektovat svobodu druhého člověka, ne anarchii, ale svobodu vyjadřování a přístupu k informacím. Zavázali jsme se, že se pokusíme přispět k tomu, aby se nezapomínalo na činy našich předků, a také k tomu, aby žádný člověk nebyl jiným omezován v hledání pravdy a ve svém světonázoru v duchu Husova odkazu: Milujte se a Pravdy Boží každému přejte.

Lze si jen přát, aby jednomu každému z nás byl ponechán ve všech budoucích dobách prostor k svobodným úvahám a rozhodnutím, abychom i přes dogmatickou rozdílnost mohli nacházet společnou cestu ke Kristu. Svou promluvu zakončím podobně jako včera v Kostnici. Překonávejme společně hranice a bariéry, ale také braňme Pravdu Boží před atakem materialismu, ateismu i všech druhů náboženského fundamentalismu.

Z projevu br. biskupa Davida Tonžara v Ženevě (plné znění na www.casopishusita.cz)

lání našeho člena Jana Opletala zavražděného nacisty před uzavřením českých vysokých škol v roce 1939. Po skončení této pietní akce nás čekal noční přesun do Ženevy.

Zúčastnění Českoslováci, jak se naši Češi žijící v zahraničí hrdě označují, mi sdělili, s jakými obtížemi politickými i ekonomickými se potýkali při zřízení pomníku Jana Palacha na břehu jezera ve Vevey. Nebýt jedné významné donátorky s českými kořeny, jež si kladla za cíl informovat evropskou veřejnost o hrůzách srpna 1968 a následné normalizaci, pomník by dnes nestál.

Co vás čekalo druhý den?

Ráno jsme vstávali velmi brzy, abychom u zdi Reformátorů položili květiny k malému pomníčku M. J. Husa. Od místních českých spolků jsem se dozvěděl, jak velké úsilí muselo být vynaloženo, aby jméno Jana Husa označilo alespoň postranní pomník u zdi reformátorů. U této zdi jsem ve svém projevu připomněl odkaz české reformace světovému křesťanství. Zdůraznil jsem poselství Čtyřech pražských artikul a jejich

aplikaci pro současnost: Svobodné hlásání slova Božího, přijímání pod obojí způsobou chleba i vína, světské panování kněží i rovnost před zákonem. Apeloval jsem také na jednotu křesťanských církví, ať už katolických, pravoslavných, reformovaných, luterských či husitských, ne na uniformitu na jednotu v jednotě, ale na jednotu v mnohosti.

Ihned po skončení proslovů zazpíval šumperský sbor na hlavním podiu postaveném k 500. výročí narození Jana Kalvína písně z Jistebnického kancionálu a naše celá delegace se vydala na cestu k pomníku Jana Masaryka. Zde promluvil prof. Švejnar a sestra synodní kurátorka Mahulena Čejková.

Odpoledne jsme se zúčastnili recepce v sídle velvyslance Stálé mise ČR při OSN. Stál jsem u znovunalezené desky, kde T. G. Masaryk promlouval v roce 1915 k situaci v Rakousku-Uhersku. Večer v chrámu Temple de Plainpalais byl bohatý. Zde v hlavním referátu promluvil za ženevskou univerzitu profesor církevních dějin M. Grandjean a za Církev československou husitskou já jako pražský biskup. Prof. Grandjean hledal souvislosti a rozdíly v přístupu Jana Kalvína a Jana Husa,

„Hus vidí, že vnější autorita církve je častokrát v ostrém kontrastu k vnitřní odpovědnosti každého jejího člena, především jejích představitelů. Poukážeme na jedinou autoritu, kterou musí být pro každého živý Kristus ve svědectví Písma před institucionální autoritou církve. Pro Husa je nepřijatelné, aby ten, kdo zastává vyšší úřad v církvi byl už tím lepší, než ten, kdo v hierarchii církevní organizace stojí níže. Není možné, aby nejhorší kněz byl lepší, než nejlepší laik jen z podstaty svátosti kněžství.

Hus však nestojí programově proti autoritě, avšak tato autorita světská musí být podle něj založena na pevných základech Kristových. Každý člověk má přece právo zkoumat autoritativní požadavky svých představených, zda jsou vedeny zistnou touhou jednotlivce nebo skutečnou potřebou vycházející z Písma. Hus nevyzývá k otevřené revoluci, k neposlušnosti, k anarchii, volá k osobní odpovědnosti, k svobodě svědomí. Nestanovuje, co má člověk věřit, ale dává podněty k přemýšlení.“
Z projevu br. biskupa Davida Tonzara v Kostnici (plné znění na www.casopishusita.cz)

já jsem se zaměřil na husitství jako fenomén českých dějin a na naši církev jako na nositelku duchovních tradic české reformace v současnosti.

V Ženevě i v Kostnici jste předal dary a udělil i dva Pamětní listy, je tomu tak?

Ano, svou řeč jsem ukončil poděkováním všem zúčastněným, především však organizátorům a překladatelům. Každý ze shromáždění dostal publikace o naší církvi a profesorům Grandjeanovi, Švejnarovi, místopředsedovi Senátu PČR dr. Liškovi, dr. Ross, velvyslanci Eisenbrukovi jsem daroval krásnou knihu o Mistru Janu Husovi vydanou na památku 590. výročí smrti a hlavním organizátorům ing. Havelkovi a dr. Kalivodovi jsem udělil pamětní listy u příležitosti státního svátku ČR za propagaci husitství a husitských tradic v zahraničí. Přebírání cen bylo dojemné a potěšilo darující i obdarované. Po té následovaly společné rozhovory se Ženevany, které šumperský sbor doprovázel moravskými lidovými písněmi. Celá atmosféra toho večera jako i všech ostatních dnů byla velmi otevřená a přátelská. Bylo nám spolu tisíc kilometrů od domova velmi dobře.

Jak jste prožil třetí den v Ženevě?

I poslední den návštěvy Ženevy začal ve velmi rychlém sledu. Ranní bohoslužby v ekumenickém centru otevřely náš denní program. Poté jsme se setkali se zástupci Světové rady církví, kteří především přivítali sestru Čejkovou, jako zástupkyni zakladatelské církve a mě jako pražského biskupa církve, jež přistoupila do Světové rady církví již před více než 45 lety. Generálního sekretáře také potěšila zpráva, že naše církev vysvětila prvního afrického kněze dr. Phanuela Osweto.

Sám jsem pak měl možnost navštívit generálního sekretáře Konference evropských církví, který mi ukázal veškeré zázemí tohoto ekumenického společenství i se všemi zaměstnanci. Ocenil jsem, že si v časovém napětí před zasedáním Valného shromáždění Konference evropských církví, našel čas pro mé přijetí.

Hned poté jsme se vydali směrem k Muzeu reformace, kde jsem zůstal několik hodin uchvácen rozličnými historickými předměty například z dob příchodu Hugenotů prchajících z Francie (kalichy a patény ad.).

Jak byste celkově zhodnotil svou cestu za českými krajaný?

Byl jsem velmi mile překvapen zájmem ze strany českých a slovenských krajanů o dění v naší zemi i o účast na jednotlivých akcích pořádaných Besedou Slovan a dalšími českými, německými i švýcarskými organizátory. Zaujalo mě také, jak kladný mají Čechoslováci vztah k husitství a zajímají se i o naši současnou husitskou církev. Se

Kostnická Hussenstrasse, kde stojí také dům, ve kterém Mistr J. Hus během koncilu pobýval

zájmem si předčítali náš studentský anglický překlad Liturgie dr. Karla Farského i bulletin o naší církvi. Poučit se můžeme i z oslav výročí narození Jana Kalvána, které zasáhly velkou část Ženevy.

Co by jste rád zmínil závěrem?

Blíží se rok 2015, ve kterém musíme důstojně připomenout smrt velkého svědka Páně Mistra Jana Husa. Blíží se rok 2020, při kterém vzpomeneme 100. výročí znovuzrození svěbytné křesťanské církve, jež nemá v historii křesťanských dějin svou obdobu. Musíme se stále učit a s pokorou a v modlitbách vyhlížet příchod Božího království.

Ptal se Václav Balek, foto archiv

Netradiční pohled na Desatero

V pátek a v sobotu 6. a 7. sívanu (29. a 30. května) jsme slavili náš svátek *Šavuot*, který nazýváme též *dobou darování naší Tóry* – *זמן מתן תורה* (*zman matan toratenu*) nebo *svátkem darování Tóry* – *זמן מתן תורה* (*zman matan tóra*).

Padesátého dne po vyjiti z Egypta Mojžíš Lidskému národu Izraele shromážděnému pod horou Sínaj Desatero přikázání. Podívejme se nyní hlíže na oněch deset přikázání trochu z jiného úhlu pohledu. *Druhá kniha Mojžíškova 20,2-17*

I. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví.

Toto přikázání se nám zdá, jakoby nebylo vlastním přikázáním, nýbrž slavnostním úvodem k Desateru, jakousi preambulí. Pokud přijímá Hospodinova úvodní slova, tedy že Hospodin je můj Bohem, který mne (mne předky) vyvedl z Egypta, lze to považovat za základní podmínku pro přijetí všech následujících přikázání. Ve své knize *Sefer ha-chinuch komechilaf 613 mitveot Tóry* uvádí rabi Aharon Hakavi z Harzleroy (1235-1290), že slovo „אניכי“ – Já“ ukazuje na skutečnost, že ten, kdo je vyslovil, je ten, který tě vyvedl z egyptské země. Slovo „אניכי – Já“ nás důrazně upozorňuje, aby chom nás exodus z egyptské poroby a deset ran, kterými Bůh trestal Egypt, nepovažovali za jakési náhodné jevy, ale za počátek plnění smlouvy, který dal Hospodin našim praotcům Abrahamovi, Izákově a Jakobovi.

Pokud však tuto preambuli odmlčím, není dále o čem mluvit. Sám jsem se vyobcoval ze židovské společnosti. Stal jsem se z vlastní vůle odpadlím a nejsem součástí židovského národa.

II. Nebudeš mít jiného boha mimo mne. Neuděláš si sochu (modlu) a zpodobnění (obraz) ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemi. Nebudeš se ničemu takovému klanět, ani tomu sloužit...

Tečmi modla-sucha či posvátný kůl nebo stůl byly nejběžnějšími vizuálními projevy polyteismu od Egypta až po Mezopotámii. Proto byl strašný zákaz zobrazení všeho živého, aby nedošlo ke zbožštění sochy či reliéfu, tedy vývozu lidských rukou. Mídně nám vypráví příběh, jak Abraham, který přinesl myšlenku monoteismu na tento svět, rozbil všechny modly svého otce Teracha, aby mu dokázal jeho pošetilost. Tečmi zákaz se vymykající předpisy a zhotavení zlatých cherubů (Ex 25,18-20 a 26,31) a měsíčního hažu (Nu 21,8), který přivázaný vysoko na žerdě měl být výzvou pro syny Izraele k obrácení pohledu a zryslí k nebesům, k Hospodinu, který uzdravuje nemocné. Tento symbol se však pro mnohé Židy stal časem modlou, kterou nazvali *Nebušta* a pílili jí knědlo. Proto se nechal král Chizkijáš (716-687 př. n. l.) to-

hoto hažu zničit (2Kr 24,4). Později v období druhého Chrámá se zákaz zobrazování živých tvorů prosadil do života izraelské společnosti. Například v poverstním palácovém komplexu Masada u Mrtvého moře, který nechal postavit v 37 př. n. l. král Herodes pro svou rodinu, nenalezneme mozaiku či jiné podobné prvky s vyobrazením živých tvorů. Sochy zůstávají nadále tabu, kdesi postapem času nástěnné malby-fresky a mozaiky s vyobrazením zvířat, lidí či mytologických postav pod vlivem hellenisticko-římské kultury nacházeli svou cestu do domů bohatých Židů i do synagog. V té době již nebylo nebezpečí,

Desatero vyprávěné na podlahě – Jeruzalém Největší, 176a, Aurovská, vyprávěná freska

že by se tímto obrazem kdekoli klaněl a viděl v nich „dvě boha“. Jedná se již čistě o prvky zkrášlující interier. Zlatým příkladem je například mozaika na podlaze vily rabi Jehuda ha-Nasího v Cippori z konce 2. století, dále pak fresky zachycující historii a významné osobnosti židovského lidu v synagoze Dura Europos (Sýrie, 3. století), mozaika zobrazující zežrotrah na podlaze synagogy Bejt Alfa (počátek 6. stol.), mozaika synagogy v Cippori (počátek 5. století) nebo mozaika synagogy v Gaze zobrazující krále Davida Eradjeho na harfu (první pol. 6. století) a další. Dále můžete hovořit o lidu a faunou (například byt) bohatě zdobených židovských sarkofágy z Bejt Šearim (u Tyru u v Galileji), pocházejících ze 4. století.

Sbíhám vinu otců na synoch do třetího i čtvrtého pokolení...

Tato slova jaksi vybočují z konceptu nejvyšší spravedlnosti, která je neodstřílná

od Všemohoucího, nemluvě o milosrdenství, kterým se Bůh vyznačuje ve vztahu ke světu a ne vždy poslušnému lidu (Ex 34,6-7). Sedmý verš, podobně jako v Desateru, také končí tím, že Bůh stihá vinu otců na synoch. Naproti tomu již v Deuteronomiu 24,16 jasně stojí, že každý je odpovědný za svůj hřích a jen on za něj bude pykat, podobně Jeremáš 31,30. Já vdám ve slovech o trestání viny otců na synoch a vnučích spíše varování pro potenciální hříšníky než vyjádření praxe.

III. Nezneužíješ jména Hospodina, svého Boha...

Zneužití jména Božího můžeme například přisbíhat ve jménu Hospodina, o čemž píseň nemluví. Rabi Šlomo Jochaki-Raši (1040-1105) vysvětluje, že slovo „אשר“ znamená také „leť“. Tečv nejlépe je vůbec nevynechovat Boží jméno v profánním hovoru. Sama přísaha, byť bez vyslovení jména Všemohoucího, je už problematická, neboť přísahán na něco, o čem jsem možná ve své mysli (fantazii) sklopově přesvědčen, že tomu tak bylo (je). Skutečnost však může být diametrálně odlišná.

Tato první tři přikázání určují náš vztah k Hospodinu. Jak se nám chovat vůči Všemohoucímu.

IV. Pamatuj na den odpočinku (Šabat, שבת), že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat... Ale sedmý den... Nečineš děla. Žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá žena ani tvůj otrok a tvá otročinná ani tvé dobytče ani tvůj hově, který žije ve tvých bránách...

Tak jako Hospodin po šesti dnech tvořitelším díle odpočíval, tak i já mám povinnost odpočívat a světit den odpočinku – šabat. Podobně jako předcházející tři přikázání i toto určuje mé chování vůči Bohu. Kromě toho však koriguje mozilidské vztahy. Ve starověkých dějinách není národa (Egyptané, Asyřané, Babylóňané, Peršané, Řekové a Římané), který by dal svým otrokům a otročinným práva na jeden den odpočinku v týdnu. Vždyť Římané se dívali na své otroky jako na mluvící nástroj. U nás byl otroku zaručen den odpočinku ne dobrodinním krále-zakonodárcem ani dobrým rozmarem otrokáře, ale přímo Zákonem Božím závazným pro všechny včetně krále. Šabat je duem, který zamenájuje společenské i majetkové rozdíly mezi lidmi. Nejen člověk, koruna stvoření, ale i zvíře má právo na den odpočinku. Neblbě na to, že člověk má povinnost negativně nakrmit zvíře, a poté může on sám zasadnout ke stolu. Neděle je křesťanským dnem odpočinku, ale ten neplatí pro zvířata. Bylo-li by tomu tak, neuměli by dříve jezdit lidé bráškou mžouou kořmi na nedělní misi do kostela.)

V. Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.

Základem každé společnosti je harmonická rodina. Bez vzájemné lásky, pomoci, ale i respektu a úcty mezi sobě nejbližšími lidmi, tj. mezi rodiči a dětmi, se nemůže rozvíjet zdravá společnost, jejímž výsledkem jsou všem prospěšné materiální a duchovní hodnoty. Naše tradice hovoří o tom, že pokud se má narodit nový člověk, jsou k tomu potřeba tři faktory: otec, matka a Všemohoucí. Bez Hospodinova požehnání nic nevzejde. Bez lásky našich rodičů bychom se nenarodili a nežili. Musíme jim být vděční za svůj život. Kdo však způsobil, že se naši rodiče setkali a zamilovali se do sebe? Ano, Hospodin. Midraš se ptá, čím se zabývá Bůh poté, co stvořil svět? Odpověď zní: „משדך שידוכים (*mešadech šiduchim*) – dává dohromady páry“.

Opět toto přikázání určuje náš vztah k Hospodinu, ale i k sobě navzájem. Měli bychom Bohu děkovat za náš život, podobně jako první lidé Adam a Eva, které Hospodin stvořil k svému obrazu a vdechl do nich dech života. Naši rodiče jsou nám podobnými dárci života, jako byl Hospodin pro Adama a Evu. Máme být nejen vděční za svůj život, ale i si rodičů vážit a ctít je a řídit se jejich radami a přáními. V jediném případě to však neplatí, pokud naši rodiče po nás chtějí, abychom jednali proti zákonům Tóry a halachy. V takovém případě to musíme diplomaticky, ale jednoznačně odmítnout a pak taktně vysvětlit rodičům, proč jsme tak učinili.

Následujících pět přikázání určuje vztah mezi lidmi. Bez nich nemůže existovat žádná civilizovaná lidská společnost.

VI. Nezavraždíš.

Většinou se v překladech setkáváme s termínem „nezabiješ“, což není zcela přesné. Zde se jedná o zákaz úmyslné, předem naplánované vraždy – רצח (*recach*), tedy לא תרצח (*lo tircach*)! Vražda je násilným porušením Božího obrazu v člověku (Gn 1,26–27). Kdo prolíje krev člověka, toho krev bude člověkem prolita, neboť člověka Bůh učinil, aby byl obrazem Božím (Gn 9,6). Vražda se tak stává nepřímým útokem na samotného Boha. Neúmyslné zabití řeší zákon o útočištných lévijských městech v Nu 35,1–34 a Dt 19,2–10.

VII. Nesesmilniš.

Toto přikázání má za cíl ochranu rodinného života. Jedná se o přísný zákaz intimního styku s cizí vdanou ženou. Tóra je v tomto případě nekompromisní. Oba, kteří přestoupili tento zákaz, propadnou smrti (Lv 20,10 a Dt 22,22).

VIII. Nepokradeš.

Komentátor Raši vysvětluje toto přikázání tak, že se nejedná o prostou krádež majetku, která je samozřejmě také zakázána, ale o krádež člověka (jak aktuální v dnešní době teroristických útoků a braní rukojmí). Kdysi zloděj ukradl člověka s cílem jej prodat do otroctví. Zloděj chtěl učinit nebo již učinil ze svobodného člověka otroka, čímž ho nejen zbavil osobní svobody a lidské důstojnosti, ale zaživa jej vlastně pohřbil – jako by jej zavraždil. Proto má Tóra pro takového zloděje jediný trest – trest smrti (Ex 21,16 a Dt 24,7).

IX. Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.

X. Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního... vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.

Nebudeš dychtit – לא תחמד (*lo tachmod*) můžeme také volně přeložit „*nebudeš chorobně závidět*“.

Toto přikázání je posledním v řadě a na první pohled by se mohlo zdát, že tím pádem není tak důležité. Naši učitelé byli však opačného názoru. Například ten, kdo chorobně závidí svému bližnímu jeho ženu, je ochoten porušit většinu předcházejících přikázání: a) Je schopen svého bližního zavraždit, aby tak získal jeho ženu. b) Vdanou ženu odloudí svému bližnímu a u činí ji svou milenkou. c) Je schopen unést ženu svého bližního, což se dodnes občas v některých zemích ještě děje. d) Je schopen vydat u soudu křivé svědectví proti svému bližnímu, který pak na základě křivé výpovědi bude neprávem odsouzen k odnětí svobody. Závistník pak může ovládnout jeho ženu a také dům s veškerým jeho majetkem.

V Tóře se setkáváme ještě s jednou variantou Desatera, a to v páté knize Mojžíšově 5, 6–21. V našich synagogách čteme Desatero třikrát v roce: Poprvé, když čteme parašu Jitro, podruhé o Šavuot a potřetí během čtení paraši Vaetchanan.

Durbar Square v Patanu

Indie, Nepál - cesta tam a zpět

aneb jak žijí křesťané v tradičně hinduistických zemích

Letos v únoru jsme s manžely Stevem a Julií Olsenovými a manželkou Monikou navštívili Indii a Nepál s cílem poznat komunity křesťanských domovů pro studenty (Tyrannos Hall) a seznámit se se situací křesťanů v těchto tradičně hinduistických zemích. Na program jsme měli několik setkání v Dillí, Šilongu (Shillong), Puně a Kathmandú.

Na začátku cesty jsme byli plní očekávání, ale i nejistoty a obav. Naši známí nás upozorňovali na všechny možné nástrahy – nedostatečné hygienické podmínky, změna jídelníčku, nebezpečné cesty, terorismus, pouliční zloději a podvodníci... Ještě na

letišti mne Steve uklidnil poznámkou, že se za nás modlí spousta lidí a že tam letíme s jistým „pověřením“. Celou dobu jsme si Boží ochranu uvědomovali a pak na konci cesty jsme mohli s vděčností říci, že nás nepotkala jediná negativní zkušenost, žádné průjmy ani jiné nepřijemnosti.

Viděli jsme jak obdivuhodnou tvář krajiny – turisty navštěvované památky, krásné paláce, ale i ulice plné špiny, prachu a lidí, kteří uprostřed toho spíše táboří, než bydlí – bez vody, bez střechy, v bídě a hladu. Díky tomu, že jsme se mohli setkat s obyčejnými lidmi, jsme poznali i odvrácenou stranu společnosti, její starosti a radosti. V mysl

Povídání nejen o podivuhodných a nádherných zemích, ale také o setkáních s křesťany; o krajinách plných rozporů – krásy a bídy, radosti a žalu, které procházejí obdobím velkého duchovního probuzení

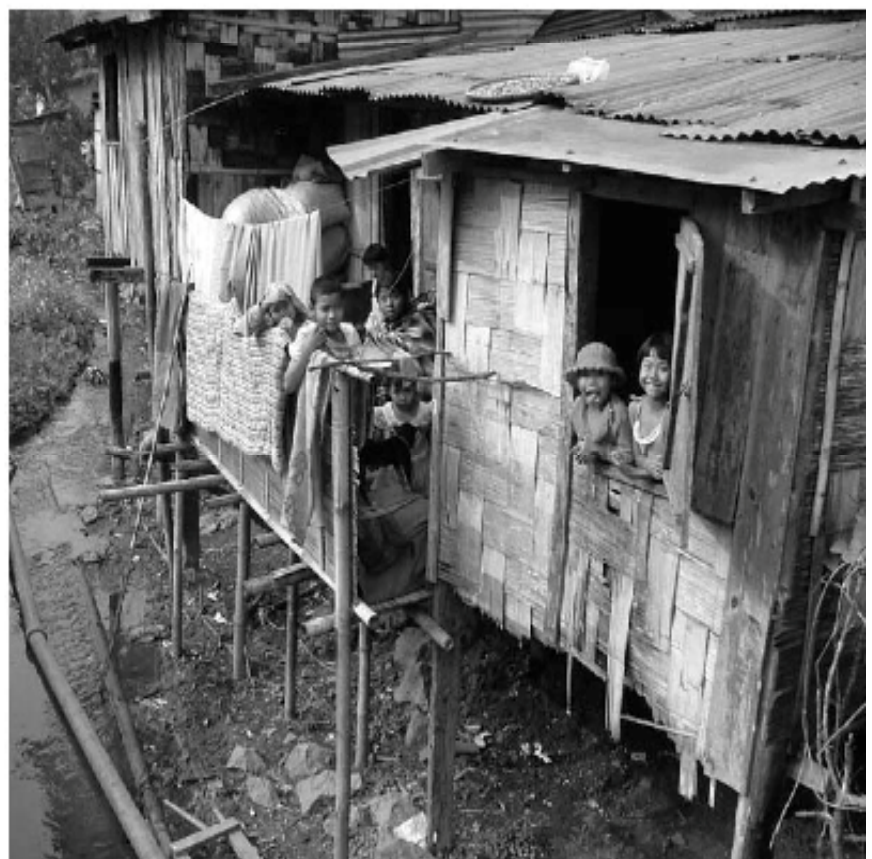
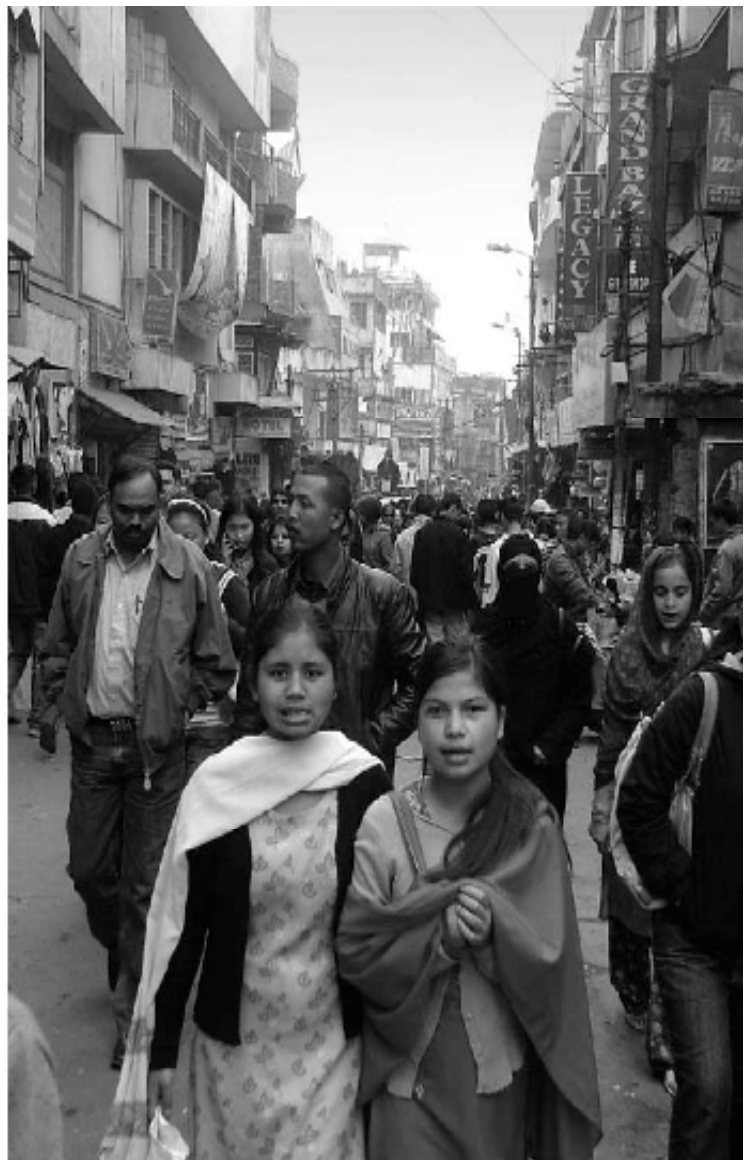
vytanulo mnoho otázek – proč je tomu tak, proč se to nedá změnit? Přesto jsme si obě země zamilovali takové, jaké jsou.

Nejeli jsme však provádět sociologický průzkum, jeli jsme učit se – jak pracovat mezi křesťanskými studenty, jak vést křesťanské domovy pro studenty. Zdá se to možná divné, ale ano, je to tak – v současnosti se situace obrací a Evropa i Amerika budou jezdit do Asie, aby se učily, co znamená být křesťanem. Jsem přesvědčen, že brzy budou misionáři z Asie jezdit k nám. Nejsem prorok, ale tohle mne napadlo, když jsem viděl probuzení, které v Indii a Nepálu probíhá. Zážiteků je spousta, ale zmíním jen dva nejsilnější.

Domov pro studentky v Šilongu

Severovýchodní Indie, v jejímž centru leží Šilong, je místem s nejvyššími ročními srážkami na Zemi a také s největším procentem křesťanů v Indii. Tak jako jinde vidíte na každém rohu chrámy s modlami, tady jsou všude kostely všech možných vyznání.

Přijeli jsme na pozvání paní Atoly, ředitelky místního domova pro studentky Lydia House, která nás přivítala na terase svého hytu v horním patře domova. Podobně jako všude nás čeká bohatě prostřený stůl s výbornými pochoutkami indické kuchyně. Atola je velice ho- ▶

Nahoře: Ulice v Šilongu
Dole: „Rodinné sídlo“ plné veselých dětí

vorná, při obědě nám vypráví, co všechno dělá, jak vznikl tento dům, jaký program mají pro studentky. O spoustu věcí se starají sami bydlíci – nákupy, vaření, úklid, modlitební skupinky, večerní programy. Vzájemně si také hodně pomáhají a při tom slouží v místních sborech. U dezertu jsme probrali, jakým způsobem získávají finance. Člověk by snadno podlehl idyle tohoto místa. Pak nás vzala na „inspecti-

Autor článku se Stevem Olsenem v Kathmandú
Dole: Setkání s dívkami v Šilongu bylo radostným
a nezapomenutelným zážitkem

on“. Teprve nyní mi došlo, o čem jsme to vlastně mluvili. Malé pokojíky s betonovou podlahou, dřevěné palandy stlučené z nehoblovaných prken, místo skříní bedna nebo kufr pod postelí, pár poliček, jedna žárovka uprostřed místnosti... Co však bylo naprosto odzbrojující? Jejich spokojenost, pohoda, zvědavé úsměvy – no prostě holky. Jen těžko jsem skrýval lítost a soucit. Asi by mé dojetí nepochopily. Večer jsme s nimi prožili nádherné bohoslužby – spontánní, nadšené, vroucí chvály a svědectví. Pro nás obrovské povzbuzení.

První generace křesťanů

Nepál – donedávna hinduistické království. Do roku 1951 byla země úplně uzavřena všem cizincům, pak dalších několik desetiletí pro všechny misionáře. Přesto se sem křesťanství dostávalo, za těžkých podmínek, z různých stran. Jestliže zde bylo v 50. letech několik desítek křesťanů, dnes se jejich počet odhaduje na 1,5 mil. (celkový počet obyvatel je kolem 28 mil.). V Nepálu zažijete něco z prvotní církve – asi nejsilnější dojem je, že všichni lidé, které potkáváte ve shromáždění, jsou první generací křesťanů, jsou nově obrázceni, jejich rodiče je nevodili do kostela, nevyprávěli jim o Božím plánu spasení, a přesto tu jsou – uvěřili. Jejich víra je prostá, nevypočítavá a živá. Mluví o Božích zázracích, chválí v Duchu Svatém. Neskrývají se, svědčí svým bližním i za cenu pronásledování. Co

je zvláštní, že nějakou modlitebničku najdete i v té nejzapadlejší vesnici v horách. Je to sice jen obyčejná chýše, ale je. A ještě jedno najdete úplně všude „Cyber cafe“ – internetové kavárny, ale to je zase jiná kapitola.

Přál bych každému, aby se mohl podívat na tato místa a zažít podobný pocit souznění. Pokaždé, když jsme přijížděli na nové místo, byli jsme jako cizinci, trochu vyjukaní, zvědaví a opatrní. Naši hostitelé si nás nesměle prohlíželi, komunikace vážla. Po několika hodinách jsme se loučili jako staří známí – Kristova láska nás sjednocuje. Prosím, modlete se za tyto krajiny, za lidi, jako jsou Atola, Gayla, Narayen, Salem, Rick Madom a další křesťany, kteří pracují s mladými lidmi a šíří evangelium. ■

Z deníku cestovatele

• Z letiště v Dilli do YMCA Hostelů si objednáme taxi u agentury. Je to větší jistota, že nás nepodvedou a dovezou na místo určení. Byl nám přidělen taxík. Malý šikovný mužíček ochotně vytahuje a přivazuje kufry na střechu – jinam se nevezou. Všechno vysvětleno, domluveno, zapláceno předem. Spokojeně se soukáme do malého otřískaného taxíku. Mužíček od začátku něco mele – odkud jste, co tady děláte, kde máte přátele...? Čekám, kdy se zeptá na moji babičku nebo tak něco.

Po 15 minutách zjistíme, že neví, kde hostel je. Nevadí, volá BigBrotherovi. Ten to taky neví. To nevadí, nic se neděje, jedeme dál – a pokolikáté jste v Indii a kam se chcete po-

divat? Myslíme, že náš problém nemini řešit. Omyl – za chvíli zastavuje u informačního centra. Mapa – vše se vyjasní. Jsme kousek od místa. Indie nás začíná překvapovat – pozitivně.

• Je sobota a jde se do kostela. Ano, v Nepálu mají všichni křesťané tuto zvláštnost – světi sobotu. Údajně je to tím, že hinduisté mají také volno, tak aby se to nekomplikovalo. Jdeme k letničním. Bohoslužby tu trvají „jen“ 2,5 hodiny. To je fajn, to se dá zvládnout. Jenže! Sedi se na zemi. Steve – znalec situace – doporučuje chytnout fleky u zdi, abychom se mohli opřít. Vybavení něčím pod zadek přicházíme na bohoslužby s půlhodinovým zpožděním. Všechny „dobré“ fleky jsou už obsazeny. Tak nás usazují vepředu. Vše je v nepálsčině, kromě Haleluja a Amen nerozumíme ničemu. Tak nám zůstává se jen přátelsky usmívat kolem sebe.

Sezení na zemi není až takový problém – tedy tu první hodinu. Pak už je těžké najít pohodlnější polohu, při které by nebolely nohy nebo záda. Ještě že se taky vstává a zpívá se vestoje. Pokud se ztuhlý člověk je schopen postavit, je dobře. Raději bych stál. ■

Nepálská Bible - oddíl Jan 3,16
Dole: Nepálská žena s tradičními ozdobami

STANOVISKO RADY CÍRKVE BRATRSKÉ K TORONTSKÉMU POŽEHNÁNÍ

Téměř celý svět obletěla nová duchovní vlna označovaná jako "torontské požehnání". Jde o typ charismatických shromáždění, kde se s velkým důrazem vyzývá Duch svatý a kde je duchovní naplnění prožíváno ve zkušenostech neovladatelného smíchu, padání na záda, křiku a pláče. Jedni tato shromáždění vítají jako počátek velkého duchovního probuzení, jiní jsou vážně zneklidněni, obávají se dalšího štěpení sborů a vstupu hnutí New Age na půdu křesťanské církve. Tak jako každý fenomén, který má ještě krátké dějiny, je i tzv. "torontské požehnání" nesnadné k přesnému zachycení a ke studiu. Na možnost hodnocení dobrého, či planého ovoce musíme obvykle delší dobu čekat. Pro křesťany, kteří chtějí hodnotit všechny věci z pozice Písma, se ale již nyní otvírá dost široká oblast kořenů tohoto jevu a také je k dispozici celá řada výroků, osobních zkušeností a videozáznamů nejrůznějších shromáždění tohoto hnutí. Pokud mluvíme o "torontském požehnání", dotýkáme se i některých upřímných bratří a sester v nejrůznějších zemích světa. Z tohoto důvodu je třeba se vyjadřovat citlivě, ale na druhé straně zase rozhodně, protože měření všeho Písmem a duchovní rozsuzování je jedním ze základních úkolů církve.

Každý, kdo se vydává na nové cesty duchovního probuzení, musí být otevřen a přímo vítat zkoušení a korekci ze strany dalších částí církve. V 1 Te 5,21 apoštol Pavel říká: **"Všecko zkoumejte, dobrého se držte"**. Je naším úkolem všecko zkoumat, protože i do nejnepříjemnějších prožitků a zkušeností se vedle Božího čistého vlivu může namíchat i to, co je z lidské duševnosti, nebo dokonce od Božího nepřítele.

Po prostudování celé řady knížek, studií, svědectví a videozáznamů docházíme ke zjištění, že při jevu, který je popsán jako "torontské požehnání", se objevují jednak ryzí svědectví osobního duchovního probuzení, ale také duševní projevy, až i projevy démonického charakteru. Se jmény distributorů těchto zkušeností se nám vybaví nápadná shoda se jmény emisarů tzv. "hnutí víry" (teologie zdraví, bohatství a celkové prosperity). Obáváme se, že tito lidé se z jednoho extrému pustili bez pokání na cesty extrémů dalších (Kenneth Hagin, Kenneth Copeland, Benny Hinn, Rodney Howard-Brown - ti předávali "požehnání" na lidi jako je Claudio Freidzon, John Arnott aj.). Již dnes je jasné, že celý jev je příliš nadhodnocen a mnozí se zaměřují na jeho viditelné stránky. Dnes je také již známo, že jsou někteří lidé, kteří se snaží touto zkušeností procházet vždy znovu a znovu a přitom jejich život zůstává stále stejný. Torontská zkušenost se jim nestává požehnáním, ale spíše jakousi návykovou drogou, po které vždy znovu touží. Jestliže některý duchovní dar má být v centru pozornosti církve, pak to má být jistě důraz na prorocký rozměr křesťanova života (1 K 14,4-5). Pán Ježíš nikdy neučil své učedníky, aby hledali své sebeuspokojení. Učil je, aby zapřeli sami sebe a následovali jej.

Velkým problémem tohoto celého duchovního jevu je, že pro něj není biblické potvrzení. Slovo Boží musí být ve všem poslední autoritou. Naše duchovní zkušenosti nesmějí být nikdy na stejné rovině jako je Písmo svaté. Není možné ani užívat Písmo způsobem, který odporuje původnímu významu textu. Jestliže např. kazatel tohoto hnutí řekne, že máme být jako děti podle Mt 18,3, potom zapomíná, že se to týká doby obrácení, kdy přijímáme tajemství a požehnání Božího království a ne dětinskosti na cestě k duchovní dospělosti. Pastor torontského sboru - "Vinice" přirovnává tuto zkušenost k dětem přicházejícím si hrát ke svému Otci. Jedná se tedy o dětinský rozměr poznání. Kdekoli se lidé ženou především za osobními duchovními zkušenostmi, tam se jedná o duchovní dětinskost. Apoštol Pavel píše,

že když se stal mužem, překonal to, co je dětinské (1 K 13,11). V 1 K 14,20 se dovídáme, že ve svém myšlení nemáme být jako děti, ale jako dospělí.

Ačkoli Písmo jasně učí, že duchové proroků jsou prorokujícím podřízeni (1 K 14,32), je v torontském hnutí jasná tendence ospravedlnit projevy, které jsou neovladatelné. Pro dokázání pravosti tohoto hnutí jsou některé části Písma svatého jasně zneužívány a překrucovány, jako např. obrácení Saula před Damaškem a jeho pád před Pánem, kterému se protivil, nebo případ kněze Zachariáše, který na určitou dobu před narozením Jana Křtitele oněměl. Ani jeden z těchto textů nemůže být poctivě aplikován na projevy torontského požehnání. V Písmu lidé přemožení Boží velikostí jsou naopak Pánem pozdvihováni (Daniel - 10,10 a Jan na Patmu - Zj 1,17).

Při hodnocení hnutí tzv. "torontského požehnání" nesmíme zapomenout, že projevy padání na záda, vydávání neartikulovaných zvuků, hysterický smích a řvaní se dostávají do centra pozornosti a přitahují davy lidí na tento druh shromáždění. Lidé nepřicházejí kvůli slovu, ale kvůli viditelným projevům. Z Božího slova víme, že při zázracích Pána Ježíše se shromažďovaly zástupy, ale když začal mluvit o následování a zapření sebe, lidé odcházeli.

Nemůžeme zapomenout na slova Pána Ježíše, který tak často varoval před svody poslední doby a dílem velikých duchovních podvodů. Nemůžeme zapomenout na slova, jako např. 2 Tm 4,3-4: **"Nebot' přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženu učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájm."** Argumentem pro "torontské požehnání" nemůže být skutečnost, že někteří věřící lidé skutečně ve zmíněných shromážděních přijali něco pozitivního, což je jistě od Boha. Závažným zůstává nedostatek christologického a soteriologického učení a vychýlená pneumatologie. Skutečností je otevřenost některých lidí všelijakým pomýlením a dokonce i vlivům okultním. Sám vůdce společenství "Vinice", John Wimber, se vyjádřil kriticky o zdůrazňování jevů, které se objevují během bohoslužeb v jeho hnutí. Žádal návrat k christocentrické teologii a zdravému biblickému učení. Na konferenci hnutí "Vinice" Wimber prohlásil: "Pro naše shromáždění mají být charakteristická christocentrická kázání, stejně jako výzva k následování Ježíše Krista, ne okázale senzační projevy."

Nezaujatí pozorovatelé shromáždění "torontského požehnání" dosvědčují, že zatímco někteří lidé prožívají radost a pokoj a někteří třeba i pláč pokání, jiní jsou v zajetí démonských projevů. Jsou tam i ti, kteří se chtějí upoutávat pozornost na sebe a napodobují duchovní zkušenosti. Při shromážděních je možné z úst vedoucích slyšet slova jako např. "nezkoušej pochopit toto požehnání svou myslí", "nemodli se, pij a přijímej!" Tato slova naznačují závažnou skutečnost, že lidé jsou vedeni k vyřazení Božího daru, kterým je lidská mysl. Mysl byla dána člověku a Bible o ní učí, že potřebuje stálou obnovu a třibení, nikoli vypnutí, abychom nesplynuli s pohanskými důrazy své doby (Ř 12,2). Při vypnutí mysli je zde vážné nebezpečí prožívání projevů, které jsou typické pro pohanská náboženství a pro moderní hnutí "New Age".

Při zmíněných shromážděních se často argumentuje slovy povzbuzujícími k vyjádření citové lásky k Bohu i tělesnými projevy. Jako příklad je uváděna manželská láska, která také vyjadřuje emocionální stránky tohoto vztahu i tělesnými projevy. Manželská dvojice ale své tělesné projevy obvykle nevyjadřuje na veřejných shromážděních, ale v soukromí. Intimní vztah k Bohu není třeba ukazovat exhibicionistickým způsobem na veřejnosti, ale je pro modlitbu v soukromí a úzké společenství s Bohem, jak o tom píše apoštol Pavel (2 K 5,13). Na druhé straně je třeba povědět, že láska k Bohu je v Novém zákoně vyjádřena poslušností jeho slovu a jeho přikázáním (2 J 6) a v pokládání života za své bratry (1 J 3,16). Ve vztahu k

Bohu je jistě mnoho úžasné a překypující radosti, ale při tom všem je její tělesné vyjádření něčím méně důležitým. Svět potřebuje vidět naši lásku k Bohu na základě našeho každodenního a poslušného následování Pána Ježíše Krista. Z výše uvedených důvodů je třeba varovat před vyhledáváním projevů, které nemají svůj jasný podklad v Písmu svatém a mohou způsobit i vážné narušení duchovního života. Nepovažujeme za správné, abychom těmto projevům dávali prostor ve svých shromážděních.

Rada Církve bratrské, září 1995

PLÁN AKCÍ NA ROK 2009-10

28. října – 1. listopadu	Konference odboru mládeže	Šumperk -Vikýřovice
únor 2010	RZS - stav a směřování BJB	
25. dubna	Sjezd delegátů sborů BJB	Praha 3
30. dubna -1. května	Konference odboru sester	Bratislava
18.-21. května	Kurz kazatelů (spolu se slovenskými)	Račkova dolina
12.-13. června	Česko - slovenská konference 125. výročí vzniku BJB	Brno
28. červce - 1. srpna	20. Světový baptistický kongres Honolulu	Hawai
18.-19. září	Dny Petra Chelčického	České Budějovice
Říjen	Konference odboru mládeže	
6. listopadu	Rada zástupců sborů	Olomouc (Dorkas)

11.10.09

NA VŠECHNY AKCE SRDEČNĚ ZVEME
Sbor Bratrské jednoty baptistů, Libušina 4, 350 02 CHEB
tel.: 354 431 692 – kancelář sboru

david.slam@centrum.cz , 737 678 166 – kazatel sboru Mgr. David SLÁMA
www.cheb.baptistcz.org , cheb@baptistcz.org

Určeno pro vnitřní potřebu. 11.10.09